

Drepturi **egale,**
drept **deplin!**

Egalitatea
între femei
și bărbați
în Quebec

Québec

Drepturi **egale,**
drept **deplin!**

Egalitatea
între femei
și bărbați
în Quebec

CUPRINS

SCURT ISTORIC _____	7
EGALITATEA ÎN EDUCAȚIE _____	13
O școală pentru toate și pentru toți _____	14
O școală publică nereligioasă _____	14
Educația și accesul pe piața de muncă _____	14
Corpul profesural: persoane care ne însoțesc, aliați _____	15
Manuale școlare fără discriminare sexuală și reprezentative a diversității _____	15
Profesii accesibile fără discriminare! _____	16
Pentru informații suplimentare _____	17
EGALITATEA ÎN CADRUL CUPLULUI ȘI AL FAMILIEI _____	19
A trăi în cuplu _____	20
Căsătoria _____	20
Uniunea civilă _____	21
Uniunea de fapt _____	23
Regimul matrimonial _____	23
Viața de familie _____	24
Reședința familială _____	25
Separarea _____	26
Medierea familială: pentru a cântări bine înainte de a face o alegere _____	26
Încredințarea copiilor _____	28
Pensia alimentară pentru un copil _____	28
Obligația alimentară față de partener sau parteneră _____	28
Pentru informații suplimentare _____	29

EGALITATE LA MUNCĂ ȘI ÎN AFACERI _____	31
Salariul: un tratament just și echitabil _____	32
Condiții de munca: cerințe minime _____	33
Mediul de lucru: demnitate și respect _____	33
Concilierea slujbă-familie: un „statut particular” pentru părinți _____	35
Serviciile de îngrijire și supraveghere a copilului _____	35
Învoirile _____	36
Québec-ul are nevoie de femei antreprenor! _____	37
Pentru informații suplimentare _____	38
EGALITATE ÎN SERVICIILE DE SĂNĂTATE _____	41
Care sunt drepturile fundamentale recunoscute? _____	42
„Mediul — schimbarea de optică” _____	44
Planificarea nașterilor și avortului _____	45
Pentru informații suplimentare _____	45
EGALITATEA PRIVIND SECURITATEA ȘI INTEGRITATEA PERSOANEI _____	47
Violența conjugală _____	48
Agresiunile sexuale _____	50
Pentru informații suplimentare _____	51
PARTICIPAREA LA VIAȚA PUBLICĂ _____	53
Fundamentul democrației: votul _____	54
Implicarea _____	54
Participarea comunitară _____	55
Libertatea de exprimare _____	55
Pentru informații suplimentare _____	55
MENȚINEȚI DIRECȚIA EGALITATE ÎN CONTINUARE! _____	57
ANEXA _____	59

Acest ghid a fost realizat de către Secrerariat à la condition féminine pe lângă ministère de la Culture, des Communications et de la Condition féminine în colaborare cu următoarele ministere:

- × Ministère de l'Éducation, du Loisir et du Sport
- × Ministère de l'Emploi et de la Solidarité sociale
- × Ministère de la Famille et des Aînés
- × Ministère de l'Immigration et des Communautés culturelles
- × Ministère de la Justice
- × Ministère de la Santé et des Services sociaux
- × Ministère de la Sécurité publique
- × Ministère du Travail
- × Ministère du Développement économique, de l'Innovation et de l'Exportation

Ministère de la Culture, des Communications et de la Condition féminine ține să mulțumească următoarelor persoane pentru generoasa lor contribuție:

- × Domnul Hassan Hassani, Table de concertation des organismes au service des personnes réfugiées et immigrantes
- × Doamna Yasmina Chouakri, Fédération des femmes du Québec
- × Doamna May Chiu, Fédération des femmes du Québec
- × Doamna Jo-Ann Laporte, La Maisonnée
- × Domnul Stéphane De Bussher, L'Hirondelle
- × Domnul Yann Hairaud, AMPE-CITI
- × Doamna Anne-Marie Rodrigues, Centre d'action socio-communautaire de Montréal
- × Doamna Isabelle Goupil, Centre des femmes de Montréal
- × Doamna Maude Briancourt, Centre des femmes de Montréal
- × Doamna Martine Simard, CARI St-Laurent
- × Doamna Jacinthe Voyer, Accueil parrainage Outaouais
- × Doamna Louise Carrier, Service d'aide aux Néo-Canadiens
- × Doamna Liliana Hernandez, Centre multiethnique de Québec

AVERTISMENT

Prezentul ghid include, de manieră succintă și vulgarizată, informații privind diferite întrebări juridice. Pentru a obține mai multe precizări în ce privește subiectele abordate, este utilă consultarea directă a textelor din diferitele dispoziții legislative și reglementări aplicabile.

Ediția:

Direction des relations publiques
Ministère de la Culture, des Communications
et de la Condition féminine

Concepție grafică:

Paquin design

Pentru a obține un exemplar:

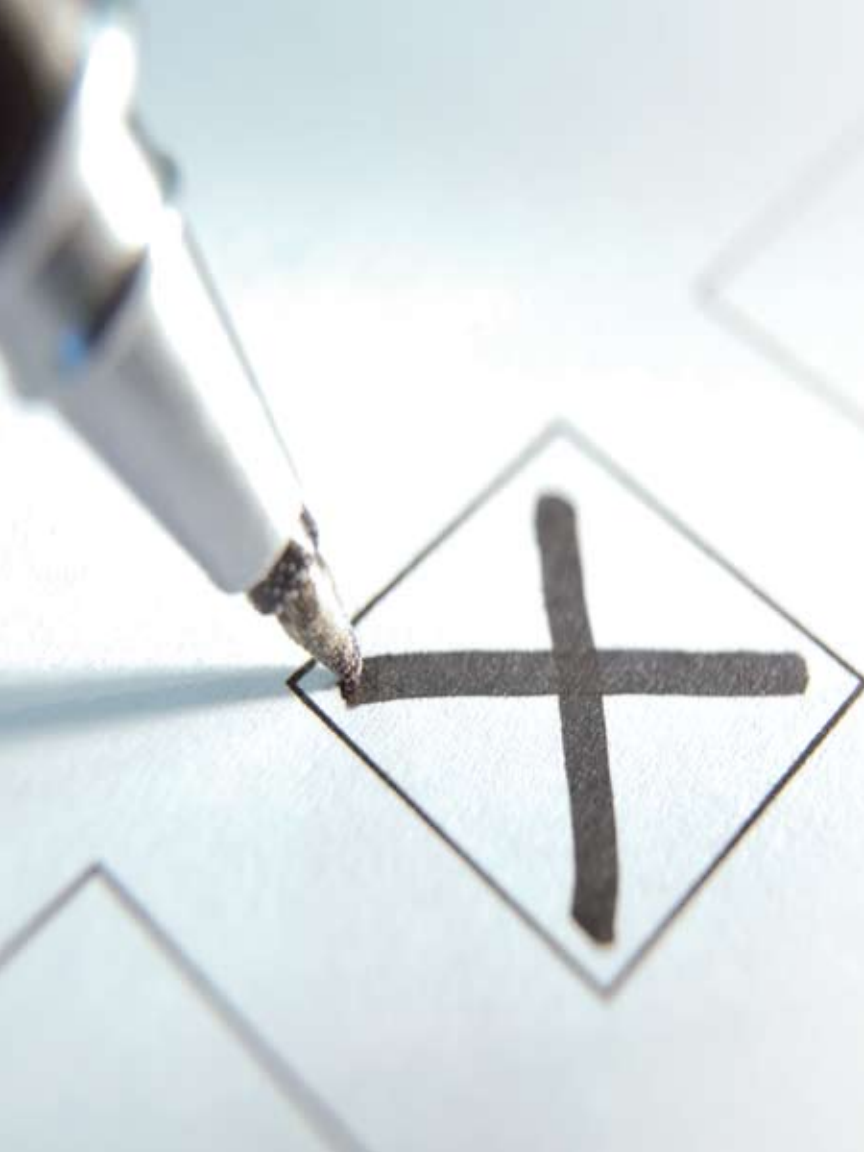
Secrétariat à la condition féminine
905, avenue Honoré-Mercier, 3e étage
Québec (Québec) G1R 5M6
Telefon: 418 646-2829
Fax: 418 643-4991
Adresa electronică: cond.fem@scf.gouv.qc.ca

Documentul poate fi consultat pe site-ul web al Secrétariat
à la condition féminine pe lângă ministère de la Culture,
des Communications et de la Condition féminine
(www.scf.gouv.qc.ca).

Depunere legală - 2009

Bibliothèque et Archives nationales du Québec
Bibliothèque et Archives Canada

ISBN Versiune PDF: 978-2-550-56156-9
© Gouvernement du Québec

SCURT ISTORIC

În Québec, ca de altfel peste tot în Occident, ultimul secol a fost marcat de luptele pentru egalitate între femei și bărbați.

Dacă în 1918 Parlamentul de la Ottawa acorda dreptul de vot femeilor canadiene la alegerile federale, în Québec, femeia căsătorită continua să fie considerată ca un copil din punct de vedere juridic.

În fruntea mișcării sufragetelor, două pioniere adepte ale justiției sociale, Idola Saint-Jean (1880-1945) și Thérèse Casgrain (1896-1981) întreprind în acea epocă numeroase marșuri și campanii pentru ca femeile să fie recunoscute ca ființe umane cu drepturi depline. În ciuda sarcasmului și opoziției răuvoitoare a celor mai conservatoare clase ale societății, eforturile lor au fost încoronate de succes în luna iunie 1940, când guvernul din Québec a acordat într-un final dreptul de vot femeilor quebecoise.

În materie de egalitate, determinarea militanților și militanțelor a fost evident recompensată în anii 1960 și 1970, printre altele, cu adoptarea în 1968 a legii „Loi sur le divorce” de către Parlamentul federal. În Québec, înaintea acestei date, căsătoria era aproape de nedesfăcut. În 1971, femeile obțin dreptul de a fi jurați.

Un alt pas înainte a fost făcut în 1975 odată cu adoptarea de către Québec a „Charte des droits et libertés de la personne” care interzice pentru prima dată, în mod oficial, orice formă de discriminare, inclusiv și cea bazată pe sex. În Canada, „Charte des droits et libertés” este inclusă în Constituție în 1982. În Québec și în Canada, cartele ocupă unul din primele locuri în ierarhia textelor legale.

Două importante structuri de stat iau naștere în acea perioadă în Québec: Conseil du statut de la femme (CSF) și Secrétariat à la condition féminine (SCF). Creat în 1973, CSF este un organism guvernamental de consultație și de studiu, destinat promovării și apărării drepturilor și intereselor femeilor din Québec. Secrétariat à la condition féminine a fost înființat în 1979 pentru a sprijini și a îndruma ministra responsabilă de Condiția feminină.

Unul dintre avizele cele mai recente ale CSF a dus la adoptarea în unanimitate de către Adunarea națională a unei legi care modifica „Charte des droits et libertés de la personne” în Québec, reafirmând astfel principiul fundamental de egalitate între femei și bărbați. Dincolo de mesajul clar expus întregii societăți, această nouă legislație introduce în tribunale importanța acestei valori fundamentale de egalitate între femei și bărbați.

Anii 1980 sunt marcați de numeroase progrese juridice, dintre care o mare parte confirmă și protejează principiul de egalitate între sexe. Practici tradiționale sunt revizuite, politici și programe sunt elaborate, și noi măsuri sunt luate pentru a corecta diferențele.

În 1981, bărbații și femeile devin egali în cadrul căsătoriei, confirmând dreptul femeilor de a-și păstra numele și de a-l transmite copiilor lor. În 1989, modificări ale Codului civil impun noțiunea de patrimoniu familial, favorizând astfel egalitatea economică între părți în cazul unui divorț.

În 1996, adoptarea legii „Loi sur l'équité salariale” constituie măsura care va avea un mare impact asupra situației economice a femeilor prin stabilirea principiului acordării unui salariu egal pentru muncă egală.

În concluzie, de-a lungul anilor, Québec-ul și-a modificat legislația, ținând cont de evoluția societății. În același timp, pentru a fi egalitate nu e suficient doar să fie aplicate noi măsuri sau introduse noi dispoziții în textele de lege. Se impune, în aceeași măsură, garanția ca legile, politicile și programele să fie concepute în funcție de realitățile distincte ale femeilor și bărbaților.

Politica guvernamentală *Pour que l'égalité de droit devienne une égalité de fait* (Pentru ca egalitatea de drept să devină egalitate de fapt) și planul său de acțiune 2007-2010, conțin angajamente concrete ce țin de responsabilitatea a 25 de ministere și organisme guvernamentale. Dispunând de bugete importante și obiective precise, politica confirmă mai mult ca oricând voința guvernului din Québec de a depăși obstacolele care se interpun realizării depline a egalității între femei și bărbați.

Lupta pentru justiție socială nu este încă terminată, deși contribuția societății quebecoase în materie de egalitate între sexe este astăzi recunoscută pe plan internațional datorită experienței și valorilor ei colective.

Printre altele, acțiunea Québec-ului de promovare și concretizare a egalității se inspiră, în principal, din două documente fundamentale: „Programme d'action de Beijing” și „Convention sur l'élimination de toutes les formes de discrimination à l'égard des femmes” (CEDEF). Adoptată de către Adunarea generală a Națiunilor Unite, CEDEF constituie convenția internațională cea mai completă în privința egalității între femei și bărbați.

„Dezvoltarea completă a unei țări, bunăstarea mondială și cauza păcii solicită participarea maximă a femeilor în egală măsură cu bărbații, în toate domeniile” (Convention sur l'élimination de toutes les formes de discrimination à l'égard des femmes).

Acest document de informare face parte din programul dinamic al politicii guvernamentale pentru egalitate între femei și bărbați. El se adresează tuturor femeilor și bărbaților din Québec. Îi privește și pe cei sau cele care vor să știe modul în care se transpune egalitatea în practică, în diversele domenii sau sectoare de activitate, în particular în:

- educație;
- cuplu și familie;
- muncă și afaceri;
- sănătate;
- securitatea și integritatea persoanei;
- participarea la viața publică.

EGALITATEA ȘI CARTELE

În cazul legislației din Québec, bazele principiului de egalitate între sexe sunt înscrise în „Charte des droits et libertés de la personne”. Între altele, recunoașterea și promovarea egalității femeilor și bărbaților fac obiectul multora dintre măsurile legislative din diferite sectoare de activitate, în mod particular în cazul legilor „Loi sur l'équité salariale”, „Loi sur l'accès à l'égalité en emploi dans des organismes publics” și „Loi sur la gouvernance des sociétés d'État et modifiant diverses dispositions législatives”.

- Articolul 10 din Cartă recunoaște în mod special, că orice persoană are dreptul la recunoașterea și la exercitarea drepturilor și libertăților persoanei fără discriminare sau diferențiere fondate pe rasă, culoare, sex, sarcină, orientare sexuală, stare civilă, vârstă, religie, convingeri politice, limbă, origine etnică sau națională, condiție socială, handicap sau utilizare a unui mijloc de compensare a acestui handicap.
- Articolul 50.1 prevede că drepturile și libertățile enunțate în Cartă sunt garantate în mod egal femeilor și bărbaților.

„Charte canadienne des droits et libertés”, introdusă în Constituția canadiană, prevede, de asemenea măsuri pentru garantarea dreptului la egalitate, în mod particular cea între sexe.

- Articolul 15 afirmă că toți bărbații și toate femeile au dreptul la aceeași protecție și la același beneficiu legal, independent de orice discriminare, în mod particular cea bazată pe rasă, origine națională sau etnică, culoare, religie, sex, vârstă, deficiențe mintale sau fizice.
- Articolul 28 prevede că, independent de orice alte dispoziții, drepturile și libertățile care sunt menționate aici sunt garantate în mod egal celor două sexe.

A nu uita că: aceste carte reprezintă vârful ierarhiei textelor legale.

EGALITATEA ÎN EDUCAȚIE

Educația școlară urmărește să asigure șanse egale pentru toate persoanele, indiferent de sex. Aceasta este una dintre condițiile primordiale pentru edificarea unei societăți egalitare. Niciodată nu va fi suficient doar a pronunța: dacă vrem să asigurăm un viitor egalitar copiilor noștri, studiile lor trebuie puse în valoare, iar lupta împotriva abandonului școlar trebuie întărită.

O școală pentru toate și pentru toți

Fetele și băieții comunică în clasă și sunt tratați în același mod în școală, fără a se face distincție între ei; au aceleași posibilități și trebuie să respecte aceleași exigențe. Egalitatea șanselor și egalitatea între sexe stau la baza sistemului nostru de educație.

O școală publică nereligioasă

Școala publică în provincia Québec este comună, inclusivă, democratică și deschisă. Nu este o școală religioasă. Deci, părinții elevilor care frecventează aceste instituții școlare au datoria de a le transmite copiilor valorile lor religioase.

Educația și accesul pe piața de muncă

Școlaritatea reprezintă pentru copilul dvs. cel mai bun atu pentru a-și construi un viitor. Este adevărat atât pentru femei, cât și pentru bărbați.

În plus, atât femeile, cât și bărbații, au acces la diferitele tipuri de pregătire care să le permită accesul pe piața de muncă: pregătire profesională, pregătire tehnică și pregătire universitară.

Corpul profesoral: persoane care ne însoțesc, aliați

În cadrul școlii, profesoarele și profesorii sunt cei mai indicați pentru a cultiva tinerilor importanța respectului mutual, în mod particular în relațiile amicale sau sentimentale, în clasă și în societate. Ei pot de asemenea să le trezească interesul pentru negociere atunci când apar conflicte de relație, în scopul de a preveni riscurile violenței fizice sau psihologice.

În respectul egalității sexelor, școala comunică, în general, și cu tatăl și cu mama elevului.

Manuale școlare fără discriminare sexuală și reprezentative a diversității

Sistemul de educație în Québec contribuie la promovarea egalității între sexe și a diversității.

- Băieții și fetele primesc o învățătură neutră, lipsită de stereotipuri sexuale.
- Manualele școlare proiectează imaginea unei societăți egalitare și a diversității quebecoase, grupurile minoritare și comunitățile etnice fiind bine reprezentate.

„Statele participante iau toate măsurile necesare pentru modificarea schemelor și modelelor de comportament sociocultural al bărbatului și al femeii în vederea eliminării prejudecăților... care sunt bazate pe ideea de inferioritate sau de superioritate a unuia sau altuia dintre sexe sau de rolul stereotip al bărbaților și femeilor” (articolul 5a, Convention sur l'élimination de toutes les formes de discrimination à l'égard des femmes).

Profesii accesibile fără discriminare!

Prejudecăți, stereotipuri, locuri de muncă inaccesibile: multe sunt obstacolele în calea accesului femeilor și bărbaților la meserii rezervate tradițional celuilalt sex. Dar vremurile se schimbă. La facultate spre exemplu, numărul studentelor înscrise la discipline tradițional masculine cum ar fi medicina, stomatologia și dreptul, este în plină creștere.

- În scopul de a atrage femeile, programe guvernamentale oferă șansa ocupării de posturi tradițional masculine.
- Viceversa, multe sectoare de activitate, istoric atribuite femeilor, cum ar fi educația și serviciile de sănătate, îngrijirea persoanelor, sunt în căutare de candidați masculini. Cei ce vor opta pentru aceste meserii și profesii își sporesc șansele de a se integra rapid pe piața de muncă, de a-și asigura o securitate economică și excelente perspective de carieră. Și astfel, exemple din cele mai diversificate vor fi oferite băieților și fetelor.

Scoala, familia și societatea urmăresc același obiectiv: depășirea prejudecăților și stereotipurilor pentru a încuraja mai bine tinerii de a se realiza în meseria sau în profesia aleasă.

Pentru informații suplimentare

Educația în general și sistemul școlar:

www.mels.gouv.qc.ca/ministere/education/.

Pregătirea profesională și tehnică:

www.mels.gouv.qc.ca/ministere/formation/.

Învățământ colegial:

www.mels.gouv.qc.ca/ens-sup/ens-coll/etablisements.asp

Adresați-vă de asemenea cégep-ului din regiunea voastră.

Învățământ universitar:

www.mels.gouv.qc.ca/ens-sup/.

Adresați-vă de asemenea universității care vă convine.

EGALITATEA ÎN CADRUL CUPLULUI ȘI AL FAMILIEI

Înființarea unei familii este o decizie importantă. Angajamentul unei vieți comune de asemenea. Bărbați sau femei care trăiți în cuplu, sunteți egali în fața legii și aveți aceleași obligații unul față de celălalt și față de copiii voștri.

A trăi în cuplu

Voi decideți să trăiți în cuplu. Aveți la alegere trei forme de uniune: căsătoria, uniunea civilă și uniunea de fapt.

Căsătoria

- Căsătoria este bazată pe consimțământul liber și conștient a două persoane cu vârsta minimă de 16 ani. Tinerii sub 18 ani trebuie să primească acordul părinților sau al tutorelui.
- Puteți opta pentru o căsătorie civilă sau una religioasă. Amândouă au aceeași valoare legală.
- Dacă sunteți căsătoriți legal în străinătate, căsătoria vă este bineînțeles recunoscută, dar veți fi supuși legilor din Québec ca și cuplurile căsătorite aici.
- O căsătorie nu este desfăcută pur și simplu prin încetarea deliberată a vieții în comun. În cazul unei căsătorii, doar un judecător poate pronunța desfacerea căsătoriei, chiar dacă soții depun o cerere comună de divorț (divorț amiabil).

CLIP: Legea prevede că soția își păstrează numele de fată și utilizează acest nume în exersarea drepturilor sale civile. În același timp, orice persoană este liberă să se prezinte în societate cu numele soțului sau să adauge numele acestuia la numele său. Oricum, această practică este din ce în ce mai puțin utilizată în Québec.

Uniunea civilă

- Dacă ați optat pentru uniunea civilă, aveți aceleași drepturi și aceleași obligații ca și persoanele căsătorite. Cei ce pot beneficia de uniune civilă sunt persoanele cu vârsta de 18 ani sau mai mult, de același sex sau de sex diferit. Ambele persoane din cuplu trebuie să nu mai fie implicate într-o altă relație anterioară, indiferent că este vorba de o uniune civilă sau de o căsătorie.
- Ca și în cazul căsătoriei, aveți de ales între celebrarea civilă sau religioasă.
- În plus, Québec-ul recunoaște forma voastră de uniune dacă, bineînțeles, aceasta respectă legile țării unde a fost încheiată.
- Uniunea civilă poate fi desfăcută la tribunal sau chiar printr-o simplă declarație comună în fața notarului cu condiția ca părțile să fi avut o înțelegere prealabilă în ceea ce privește consecințele separării și ca interesul unui copil comun să nu fie afectat.

CLIP: Din anul 2002, uniunea civilă este disponibilă persoanelor de același sex. Căsătoria persoanelor de același sex este permisă din anul 2004.

ACELEAȘI DREPTURI, ACELEAȘI OBLIGAȚII

Căsătoria și uniunea civilă au aceleași efecte. Spre exemplu, în ambele cazuri, persoanele din cuplu:

- își datorează reciproc respect, fidelitate, siguranță și sprijin;
- își asumă împreună aspectele morale și materiale ale familiei;
- exercită împreună funcția de părinte și își asumă responsabilitățile care decurg din aceasta, respectiv de a asigura hrana, întreținerea și educarea copiilor;
- aleg împreună reședința familială;
- contribuie la responsabilitățile familiei, fiecare în funcție de aptitudinea sa;
- își asumă împreună datoriile acumulate pentru nevoile curente ale familiei, doar dacă nu există o înțelegere contrară;
- constituie patrimoniul familial din bunurile lor.

PATRIMONIUL FAMILIAL

Căsătoria și uniunea civilă implică constituirea unui „patrimoniu familial”. Ce conține acest patrimoniu? În principal, este vorba de următoarele bunuri: reședința principală a familiei, reședința sau reședințele secundare dacă este cazul, mobilele care decorează această sau aceste reședințe, automobilul sau automobilele utilizate de către familie, drepturile acumulate în regimul de pensie pe durata căsătoriei sau a uniunii. În cazul unei separări, cele două părți au fiecare dreptul la jumătate din valoarea patrimoniului familial după achitarea eventualelor datorii acumulate de către cuplu, fără a include valoarea bunurilor pe care fiecare le posedă înaintea uniunii.

Regulile patrimoniului familial se aplică tuturor cuplurilor, chiar dacă acestea s-au constituit în străinătate. Obiectivul este acela de a favoriza egalitatea și securitatea economică celor două persoane implicate, în caz de separare.

Uniunea de fapt

- Ați decis să duceți o viață comună fără a vă formaliza printr-o căsătorie sau uniune civilă? În acest caz înseamnă că sunteți într-o „uniune de fapt” sau „uniune liberă”.
- În Québec, mai bine de un cuplu din trei a ales această formă de uniune.
- Părțile implicate nu beneficiază de protecțiile recunoscute cuplurilor căsătorite sau celor dintr-o uniune civilă, chiar dacă acestea trăiesc împreună de foarte mult timp. Spre exemplu, ele nu se supun nici partajului patrimoniului familial și nici obligației de a plăti pensia alimentară între parteneri.
- Anumite legi cu caracter social sau fiscal consideră uniunea de fapt similară căsătoriei sau uniunii civile. Ele țin cont, deci, de criterii cum ar fi durata de conviețuire sau prezența unui copil născut în cadrul acestei uniuni. Aceste legi acoperă diverse domenii: plata impozitelor, sprijinirea veniturilor, accidente de muncă, ajutorul juridic, etc.
- Pentru a asigura o mai mare securitate economică părților este recomandabilă încheierea unui contract de coabitare și cumpărarea bunurilor în coproprietate.

Regimul matrimonial

Sub ce regim matrimonial ați dori să fie administrate bunurile voastre? Codul civil propune trei regimuri: societatea de achiziții, separarea de bunuri, comunitatea de bunuri. Societatea de achiziții se aplică automat, dacă nu ați semnat nici un fel de contract.

Indiferent de regimul ales, regulile de partaj al patrimoniului familial vor fi aplicate întotdeauna în cazul unei separări sau al unui deces. După aceea, regulile particulare ale regimului matrimonial vor intra în vigoare.

Viața de familie

Autoritatea parentală și responsabilitățile familiale se exercită împreună.

- Autoritatea parentală vă plasează, pe dvs. și pe partenera dvs. pe un picior de egalitate în fața copiilor voștri comuni.
- Societatea quebecoasă preconizează un partaj egal de responsabilități ale partenerilor (femeia și bărbatul) față de copiii lor, indiferent de forma de uniune. Într-o proporție din ce în ce mai mare, tații intră în concediu de paternitate odată cu nașterea copilului lor.
- Cine spune responsabilitate familială spune și partaj de responsabilități domestice: menaj, prepararea meselor, etc. Acest partaj trebuie să fie cât mai echitabil posibil deoarece, în mod general, cei doi parteneri au un loc de muncă.

„... rolul tradițional al bărbatului în familie și în societate trebuie să evolueze la fel ca cel al femeii, dacă vrem să ajungem la o reală egalitate a bărbatului și a femeii” (Preambul, Convention sur l'élimination de toutes les formes de discrimination à l'égard des femmes).

CLIP: În Québec, un copil primește la naștere unul sau mai multe prenume alese de către tatăl și mama sa, precum și un nume de familie. Acest nume de familie poate fi cel al tatălui sau cel al mamei. De asemenea, acesta se poate compune din cele două nume ale părinților lui. Un copil nu poate niciodată să primească mai mult de două nume de familie.

Reședința familială

Reședința familială este locul unde v-ați stabilit domiciliul împreună cu familia dvs. Locuința și mobilele familiei beneficiază de o protecție particulară în cazul în care sunteți căsătoriți sau uniți sub formă civilă. În plus, dacă această locuință este închiriată, unul din parteneri nu va putea subînchiria, ceda sau închide contractul de închiriere fără consimțământul celuilalt, chiar dacă acesta a semnat contractul de închiriere de unul singur, cu condiția prealabilă ca un „aviz de reședință familială” să fie transmis locatorului. De asemenea, dacă este cazul unei locuințe cumpărate, unul din parteneri nu va putea vinde, închiria sau ipoteca această locuință fără să obțină în mod obligatoriu consimțământul celuilalt, chiar dacă el este singurul proprietar, cu condiția ca o „declarație de reședință familială” să fie făcută la registrul funciar.

CLIP: Este interzis a refuza accesul la o locuință oricărei persoane, pe motiv de discriminare rasială, de culoare, de sex, de religie sau de origine etnică sau de condiție socială. „Charte des droits et libertés de la personne” este fără echivoc în acest sens.

Separarea

Vreți să vă separați, să divorțați sau să desfaceți uniunea voastră civilă în fața tribunalului, iar separarea voastră se desfășoară fără probleme? În acest caz puteți trimite la tribunal un proiect de înțelegere. Dacă însă nu vă înțelegeți, puteți recurge la juriști specializați în drept matrimonial sau la specialiști de mediere familială.

După separare veți conserva autoritatea parentală și sunteți obligați să contribuiți la întreținerea și educarea copilului vostru, indiferent dacă el v-a fost încredințat sau nu. Tată și mamă, aveți dreptul și datoria de a asigura îngrijirea, educația, supravegherea și întreținerea copiilor voștri.

CLIP: Diverse organizații, guvernamentale sau neguvernamentale, pot fi de ajutor sau pot îndruma în cazul unei separări sau al unui divorț. În perfectă confidențialitate. Multe din persoanele care lucrează în aceste organizații sunt supuse secretului profesional. Puteți deci să apelați la ele cu toată încrederea.

Medierea familială: pentru a cântări bine înainte de a face o alegere

Medierea familială este un mod de rezolvare de conflicte. Mediatoarea sau mediatorul vă vor ajuta să negociați o înțelegere echitabilă. Cuplurile cu copii vor avea dreptul la șase ședințe de mediere gratuite.

CLIP: Dacă veniturile nu vă permit să plătiți onorariile unui avocat sau avocate, este posibil să faceți o cerere pentru a beneficia de asistență juridică. Cu sau fără o contribuție minoră, veți putea beneficia de serviciile juridice.

SEPARARE PE PARCURSUL UNUI PROCES DE EMIGRARE: CARE LEGI PRIMEAZĂ?

- Dacă o căsătorie sau o uniune a fost încheiată în străinătate, există posibilitatea obținerii unei separări a părților, a unui divorț sau a unei desfaceri a uniunii civile în Québec, în cazul în care condițiile impuse de lege din țara de origine a partenerilor sunt împlinite, iar unul dintre parteneri locuiește în Québec. Anumite țări însă nu recunosc decizia pronunțată în Québec.
- Dacă un cuplu se căsătorește într-o țară unde divorțul este interzis prin lege sau legile interzic femeilor să divorțeze, acestea pot totuși să facă o cerere de divorț în fața unui tribunal din Québec. Cererea va fi analizată conform legilor din Québec și din Canada, legi care nu fac distincție între bărbat și femeie în privința drepturilor.
- Dacă două persoane se căsătoresc în străinătate unde au și trăit timp de mai mulți ani înainte de a se stabili în Québec, se va aplica legea în vigoare în Québec pentru încredințarea copiilor în cazul unei separări. Anumite țări ar putea să nu recunoască decizia de încredințare a copiilor obținută în Québec.
- O persoană care este sponsorizată de către partenerul sau partenera sa nu își pierde dreptul său de rezidență permanentă în cazul în care ea se separă de sponsorul său; ea va avea în continuare cartea de rezidență permanentă și statut de rezident permanent. În ceea ce privește sponsorul, el va fi obligat să-și onoreze angajamentul luat, chiar dacă nu mai conviețuiește cu această persoană.

Încredințarea copiilor

Încredințarea copiilor se poate determina între voi pe cale amiabilă. Dacă există litigii, ele vor fi rezolvate la tribunal. Va fi luată decizia care protejează cel mai bine interesele copilului vostru, pe toate planurile: intelectual, emoțional, material... Judecătorul sau judecătoria pot opta de asemenea pentru un partaj al încredințării, în funcție de diverse motive, dacă consideră că faceți dovada de competențe egale și dacă între voi există o bună comunicare.

De asemenea, părinții nu se pot opune, fără a avea un motiv grav, la menținerea relației între copii și bunicii lor.

CLIP: Procentajul deciziilor judecătorești de încredințare de copii partajată s-a dublat în Québec din 1996 până în 2004, de la 13% la aproape 30% (Sursă: Statistique Canada, Compilation Institut de la statistique du Québec, 2006).

Pensia alimentară pentru un copil

Cei doi părinți sunt responsabili de satisfacerea nevoilor materiale ale copilului. În virtutea acestui principiu, un părinte poate ajunge în situația de a plăti o pensie alimentară celuilalt părinte, căruia i s-a încredințat copilul. Această pensie alimentară este stabilită în funcție de numărul copiilor, de venitul părinților și de timpul de încredințare a copilului,

alocat fiecărui părinte în parte. Dacă nu există excepții, suma pensiei alimentare este indexată în fiecare an.

Ministère du Revenu percepe pensiile alimentare pentru a le transmite la rândul lui beneficiarilor. Există posibilitatea de a fi exonerat de acest mod de plată a pensiei alimentare, dacă cele două părți depun împreună o declarație în acest sens.

Obligația alimentară față de partener sau parteneră

Partenerul sau partenera se pot vedea obligați să plătească o pensie alimentară celuilalt. Această pensie este în general considerată ca un sprijin temporar pentru a permite partenerului vizat să-și reorganizeze viața. Fiecare caz este particular. Partenerii unei uniuni de fapt nu au nici o obligație alimentară unul față de celălalt.

Pentru informații suplimentare

Reguli de aplicare generală a dreptului în Québec:

Contactați Ministère de la Justice : 418 643-5140 sau, gratuit, 1 866 536-5140.

Adresa electronică: informations@justice.gouv.qc.ca
Éducaloi: www.educaloi.qc.ca/

Mediere familială:

www.justice.gouv.qc.ca/FRANCAIS/publications/generale/mediation.htm.

Desfacerea unei uniuni:

Puteți citi on-line ghidul *Quand un couple se sépare* en www.separation-divorce.info.gouv.qc.ca/fr/index.asp.

Obținerea de servicii juridice

Comunicați direct cu un avocat, o avocată sau chiar cu notari:

Barreau du Québec: 418 529-0301;

Chambre des notaires: 1 800 NOTAIRE.

Ajutor juridic:

- Commission des services juridiques: 514 873-3562;
- Centre communautaire juridique de Montréal: 514 864-2111;
- Centre communautaire juridique de Québec: 418 627-4019;
- Consultați site-ul Web (www.csj.qc.ca), secțiunea Bureaux, sau paginile albastre ale anuarului vostru telefonic (Guvernul din Québec) pentru a afla biroul cel mai apropiat de domiciliul dvs.

Commission des droits de la personne et des droits de la jeunesse: 514 873-5146, sau, gratuit, 1 800 361-6477.

EGALITATE LA MUNCĂ ȘI ÎN AFACERI

Québec-ul și-a stabilit reguli stricte pentru a garanta persoanelor încadrate în câmpul muncii un tratament just și echitabil. A adoptat, de asemenea, diverse măsuri — cele mai generoase de pe continent — pentru a ajuta mamele și tații să împace viața familială cu cea profesională.

CLIP: Femeile reprezintă aproape jumătate din populația activă din Québec (46,5%). Rata de activitate a femeilor pe piața muncii a crescut considerabil. În 2004, ea se ridica la 80,7% la femeile cu vârste cuprinse între 25 și 44 de ani și având copii sub 16 ani (Sursă: Statistique Canada, Enquête de la population active, Compilation Institut de la statistique du Québec, 2005).

CLIP: Proporția cuplurilor cu copii sub șase ani și având două salarii crește în Québec mai repede decât în Ontario și Canada. În 2007, 71,4% dintre cuplurile din Québec din această categorie cumulează două salarii, comparativ cu 66,5% în Ontario și 66,9% în Canada (Sursă: Statistique Canada, Enquête de la population active, Compilation Institut de la statistique du Québec, Données sociales du Québec, 2007).

Salariul: un tratament just și echitabil

Patronul dumneavoastră trebuie să respecte două mari principii pentru a stabili salariile personalului său.

- *La muncă egală, salariu egal.* Femeile și bărbații având calificări și experiență similare primesc același salariu, în aceleași condiții, pentru o muncă identică. Acest principiu este înscris în „Charte des droits et libertés de la personne”.
- *La muncă echivalentă, salariu egal.* Până de curând, diverse aspecte ale muncii femeilor nu fuseseră niciodată contabilizate pentru stabilirea salariului. În scopul remedierii acestei situații, Québec-ul a introdus principiul echității salariale. De acum înainte, angajatorul trebuie să verse un salariu egal, nu numai pentru aceeași muncă, ci și pentru o muncă echivalentă. Pentru a putea face acest lucru, angajatorul trebuie să compare, după criterii stabilite, diferitele categorii de munci ale personalului predominant feminin cu cele unde se regăsește o majoritate masculină. Dacă, pentru o muncă echivalentă, comparația arată existența unei diferențe de salariu, situația trebuie corectată. Legea „Loi sur l'équité salariale” se aplică tuturor companiilor cu zece sau mai mulți salariați.

Condiții de muncă: cerințe minime

Diferite legi au fost adoptate pentru a asigura protecția tuturor persoanelor care lucrează în Québec. Legea „Loi sur les normes du travail” fixează condițiile minime în vigoare, oricare ar fi postul pe care îl ocupați: permanent, temporar sau la timp parțial.

Aceste norme sunt valabile în egală măsură și pentru o persoană care emigrează, indiferent de statutul său: lucrător temporar sau lucrătoare temporară, persoana refugiată, în așteptarea statutului sau sponsorizată.

În cazul personalului sindicalizat, condițiile de muncă sunt reglementate printr-o convenție colectivă de muncă. Nici o convenție colectivă de muncă nu se poate abate de la dispozițiile legii „Loi sur les normes du travail”.

Mediul de lucru: demnitate și respect

În activitatea lor cotidiană, angajații, indiferent de sex, au dreptul la un climat de muncă sănătos, din care să lipsească orice formă de hărțuire.

CLIP: Commission des normes du travail primește plângerile femeilor și bărbaților angajați. Motivele plângerilor sunt variate: salariu reținut sau poprit, sancțiuni, suspendare sau concediere nejustificate, etc. Commission des droits de la personne et des droits de la jeunesse primește, de asemenea, plângerile referitoare la situațiile în care angajatorul se presupune a fi încălcat unele dispoziții din „Charte des droits et libertés de la personne”.

PROGRAMELE DE ACCES LA EGALITATE LA LOCUL DE MUNCĂ

A stipula un drept este ceva. Este însă altceva a-l concretiza în practică, în modurile de organizare, în activitățile înseși ale instituțiilor și întreprinderilor. În Québec, toți angajatorii sunt invitați să adopte un program de acces la egalitate, dacă situația din sânul companiei lor o cere. Așa cum stipulează „Charte des droits et libertés de la personne”, un astfel de program „are ca scop corectarea situației persoanelor care fac parte din grupuri de victime ale discriminării la locul de muncă, ca și a celor din sectoarele educației sau sănătății și din orice alt serviciu oferit publicului în mod obișnuit” (LRQ capitolul C-12, art. 86).

Concilierea slujbă-familie: un „statut particular” pentru părinți

Vă simțiți victime ale discriminării la slujbă pentru că sunteți părinți? Știați că responsabilitățile maternale sau paternale nu pot fi invocate pentru a vi se limita accesul la o slujbă, pregătirea în muncă, sau nici măcar posibilitățile de avansare? Colectivitatea și mediile de lucru trebuie să așadar, organizate astfel încât să se țină cont de nevoile particulare și de rolul părinților pentru a li se facilita exercitarea acestui rol. Statul și mediile de lucru au adoptat diverse măsuri pentru a împăca mai bine viața familială cu activitățile profesionale.

Serviciile de îngrijire și supraveghere a copilului

În scopul de a sprijini părinții, Québec-ul s-a dotat cu o rețea de servicii de îngrijire a copilului — grădinițe — cu contribuție redusă. Aceste servicii sunt oferite de către centres de la petite enfance (CPE), de către responsabilii cu serviciile de grădiniță în mediu familial și de către grădinițele cu scop lucrativ.

Serviciile de grădiniță subvenționate sunt destinate cu precădere copiilor mici, de la naștere până la intrarea în nivelul preșcolar „maternelle” — un an înaintea intrării în nivelul primar. Faceți cererea cât mai curând posibil, atunci când prevedeți reîntoarcerea la lucru, pentru a avea acces rapid la aceste servicii. Cu cât mai curând, cu atât mai bine!

- Tariful este de 7,00 \$ pe zi pentru un copil indiferent de tipul de grădiniță ales.
- În cazul în care copilul dumneavoastră frecventează nivelul preșcolar sau o școală primară din sectorul public, serviciile de supraveghere a copiilor din școala sa îi sunt de asemenea accesibile.
- Dacă nu găsiți un loc cu contribuție redusă, atunci veți profita de un credit de impozit, care vă va reduce de-o manieră importantă taxele de îngrijire a copilului. Este fără îndoială esențial să păstrați dovezile de plată oficială a cheltuielilor de îngrijire a copilului dumneavoastră și chitanțele emise de persoana care a furnizat serviciile.

Învoirile

Pentru femeia însărcinată

Puteți absenta de la lucru, fără a fi platită, pentru un examen legat de sarcina dumneavoastră și efectuat de către un medic sau de către o asistentă de sarcină. Este necesar totuși să vă anunțați angajatorul cât mai devreme posibil.

În cazul în care, printre altele, mediul de lucru prezintă un risc pentru dumneavoastră sau copil, aveți dreptul să prestați alte munci. Dacă totuși acest lucru este imposibil, atunci aveți dreptul la un concediu cu compensație.

CLIP: Un angajator nu poate, în nici un caz, concedia o femeie pentru simplul motiv că este însărcinată.

Atât pentru mame, cât și pentru tați

Regimul de asigurare parentală din Québec prevede prestații financiare în următoarele situații: concediu de maternitate, concediu de paternitate și concediu parental sau concediu împărțit între cei doi părinți. Numărul de săptămâni de prestație poate atinge 55 de săptămâni, împărțit în: 18 săptămâni de concediu de maternitate, 5 săptămâni de concediu de paternitate și 32 de săptămâni de concediu parental pentru ambii părinți. Numărul total de săptămâni de concediu parental poate fi luat de către oricare dintre cei doi părinți, sau partajat între ei, după o înțelegere stabilă de comun acord.

CLIP: Tatăl are și el dreptul la concediul său; așa cum indică și numele, concediul de paternitate (trei sau cinci săptămâni) și se referă la tată. Dacă el alege să nu-l utilizeze, concediul de paternitate nu poate fi transferat mamei.

..... **Québec-ul are nevoie de femei antreprenor!**

Orice persoană, bărbat sau femeie, poate deveni antreprenor. Există mai multe organisme care oferă servicii de asistență celor ce doresc să realizeze un proiect de afacere.

În scopul de a încuraja femeile să se lanseze în afaceri, guvernul ajută organismele de sprijin ale femeilor antreprenor în mai multe dintre regiunile din Québec. Aceste organisme asistă femeile în proiectele lor de întreprindere, le oferă cursuri de pregătire, finanțare și activități de creare a rețelei de contacte, precum și activități de asistență al unui mentor. Printre altele, rețeaua „Réseau québécois du crédit communautaire” oferă persoanelor cu venituri modeste asistență și microcredit în mai multe regiuni.

„Locul la care femeia aspiră nu este locul bărbatului, așa cum unii falși profeți proclamă cu o totală lipsă de înțelegere și știință, ci al ei însăși.” Citat al doamnei Idola Saint-Jean din 1937. Micheline Dumont și Louise Toupin, *La pensée féministe au Québec*, Éditions du remue-ménage, 2003.

Dacă plănuieți să vă lansați în afaceri, aflați că trebuie mai întâi să vă determinați creditul. Există diferite moduri la dispoziția dumneavoastră: cont bancar personal, semnare de contract de închiriere, ipoteca (în nume individual sau împreună cu soția sau soțul), împrumut personal, declarație de reședință familială, etc.

Pentru informații suplimentare

Servicii de asistență în vederea angajării:

<http://emploi.quebec.net/francais/individus/index.htm>.

Emploi-Québec oferă servicii oricărei persoane aflate în căutare de muncă în scopul de a ușura integrarea sa pe piața muncii sau menținerea în slujba actuală. Aceste servicii dau informații asupra posibilităților de angajare, de pregătire și sectoarelor de activitate economică. Ele sunt oferite de către Centres locaux d'emploi peste tot în Québec.

Pentru a obține coordonatele celui mai apropiat Centre local d'emploi formați 418 643-4721 sau, gratuit, 1 888 643-4721.

www.mess.gouv.qc.ca/services-en-ligne/

Pentru informații suplimentare

Dreptul angajaților:

- Commission des droits de la personne et des droits de la jeunesse: 514 873-5146 sau, gratuit, 1 800 361-6477
www.cdpdj.qc.ca
- Commission des normes du travail: 514 873-7061 sau, gratuit, www.cnt.gouv.qc.ca
- Commission de l'équité salariale
De oriunde în Québec (gratuit):
1 888 528-8765
În regiunea Québec: 418 528-8765
www.ces.gouv.qc.ca

Antreprenoriatul feminin:

www.mdeie.gouv.qc.ca/index.php?id=2223.

Oferte de lucru sunt accesibile la adresa:

<http://placement.emploiuebec.net/mbe/login/portail/portcherc.asp>.

Listele serviciilor de îngrijire a copilului la domiciliu în regiunea dumneavoastră de reședință sunt disponibile la adresa:

www.mfa.gouv.qc.ca/services-en-ligne/localisateur/index.asp.

Puteți de asemenea telefona la direcțiile teritoriale ale
Ministère de la Famille et des Aînés:

- Direction territoriale Est: 418 644-6955 sau, gratuit, 1 866 640-9919;
- Direction territoriale Sud: 450 928-7676 sau, gratuit, 1 866 640-9917;
- Direction territoriale Nord-Ouest: 450 680-6525 sau, gratuit, 1 866 640-9918;
- Direction territoriale Montréal: 514 873-7200.

EGALITATE ÎN SERVICIILE DE SĂNĂTATE

Aveți o problemă de sănătate și trebuie să consultați un medic? Cineva din anturajul dumneavoastră este victima unui accident? Aveți nevoie de ajutor pentru copilul dumneavoastră sau pentru un părinte în vârstă? Serviciile de sănătate sunt accesibile tuturor, fără nici o deosebire. Imediat ce s-a stabilit faptul, că o persoană locuiește în Québec (după criteriile legilor în vigoare), ea are dreptul la serviciile de sănătate.

Aceste servicii constituie un sector sensibil, pentru că cel mai adesea, persoanele tratate aici se găsesc în situații de vulnerabilitate. Personalul din serviciile de sănătate vizează efectiv ca toată lumea să fie tratată cu respect și demnitate, în totală egalitate.

Care sunt drepturile fundamentale recunoscute?

Printre drepturile recunoscute, există cel de a alege profesionistul sau profesionista care vă va furniza serviciul sau chiar o anumită instituție în particular. În măsura posibilului, și astfel încât aceasta să nu pună în pericol sănătatea pacienților și pacientelor, rețeaua de sănătate și de servicii sociale va tinde să răspundă cerințelor în acest sens.

În exercitarea acestui drept trebuie totuși să se țină cont de numeroasele constrângeri administrative ca orarele instituțiilor, organizarea lor internă, eficacitatea lor, resursele lor umane, materiale și financiare, etc. În practică, aceasta înseamnă că un pacient sau o pacientă poate cere să fie examinat, tratat sau îngrijit de către o persoană la alegerea sa sau de către un profesionist de același sex, însă nu poate impune acest lucru.

PENTRU CĂ NU SUNTEȚI DOAR UN PACIENT SAU O PACIENTĂ...

Orice persoană rezidentă în Québec are dreptul de:

- a obține informații despre existența serviciilor și a resurselor disponibile în vecinătatea sa, și de asemenea asupra modalităților de acces la aceste servicii și resurse;
- a primi servicii de sănătate și servicii sociale adecvate în planurile științific, uman și social, într-un mod continuu, personalizat și securitar, în funcție de resursele disponibile;
- a alege profesionistul sau profesionista și instituția (vezi mai sus);
- a primi îngrijirile pe care starea sa le reclamă, atunci când viața sau integritatea sa fizică sunt în pericol;
- a fi informată asupra stării sale, în așa fel încât să cunoască, în măsura posibilităților, diferitele opțiuni medicale care îi sunt oferite, precum și riscurile și consecințele asociate în general fiecăreia dintre aceste opțiuni, înainte de a consimți asupra îngrijirilor;
- a participa la orice decizie care afectează starea sa de sănătate sau bunăstarea sa;

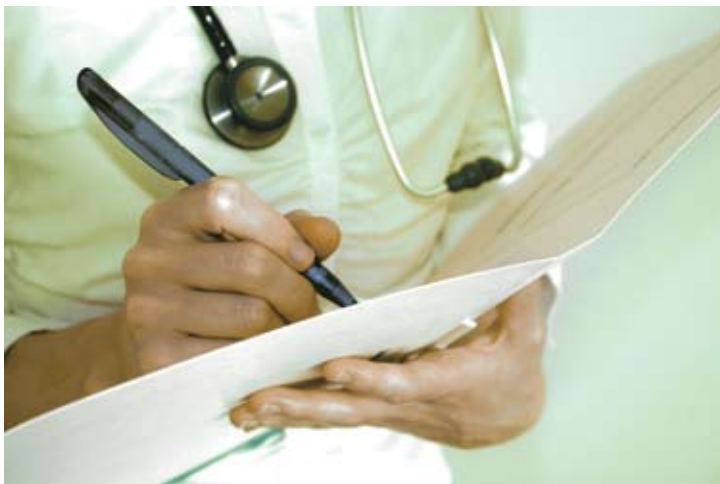
- de a beneficia de însoțirea și de asistența unei persoane la alegerea sa, atunci când dorește obținerea de informații sau să facă un demers relativ la un serviciu.

Orice persoană are totodată dreptul la confidențialitatea dosarului propriu și la respectul secretului profesional.

În sfârșit, în afara unor circumstanțe excepționale, nimeni nu poate fi supus fără voia sa la îngrijiri, oricare ar fi natura lor: examene, prelevări, tratamente, sau orice altă intervenție.

CLIP: INTERVAL DE CARENȚĂ

Pentru o perioadă de maxim trei luni, noii veniți care tocmai s-au stabilit, nu sunt acoperiți de regimul de asigurare de sănătate din Québec; este intervalul de carență. Există totuși excepții de la această regulă. De exemplu, femeile însărcinate au în această perioadă dreptul la serviciile medicale, farmaceutice și spitalicești cerute de sarcină.

CLIP: DOSAR MEDICAL, STRICT SECRET

Începând cu vârsta de 14 ani, o persoană are dreptul să-și consulte dosarul medical. Ea are totodată dreptul la confidențialitate. La această vârstă respectiva persoană poate, ca regulă generală, să consimtă singură la îngrijiri. Dacă totuși, starea sa necesită internarea într-o instituție de sănătate sau servicii sociale pentru o durată mai lungă de douăsprezece ore, trebuie anunțată persoana titulară a autorității parentale sau mai departe, anunțat tutorele.

„Mediul — schimbarea de optică”

Rolul familiei și al rudelor a câștigat în importanță în ultimii ani în serviciile de sănătate. Accentul este pus acum pe sprijinul familiei. Aceasta înseamnă că internarea este întotdeauna privită ca soluție temporară sau ca ultimă soluție. Această schimbare reprezintă în plan uman un progres important pentru persoanele bolnave. Pe de altă parte însă, ea reprezintă muncă în plus pentru multe dintre femei.

Planificarea nașterilor și avortului

Serviciile de planificare a nașterilor pun accentul pe respectul alegerii personale, de la contracepție la decizia de a procrea. Respectul alegerii personale se întinde chiar și peste perioadele pre și post-natale. Fie că alegeți o casă de nașteri sau un spital, fie că alegeți o asistentă sau pur și simplu o doctoriță sau un doctor, ca mamă și tată veți fi împreună pentru a trăi toate etapele perioadei intense reprezentate de venirea pe lume a copilului dumneavoastră.

Întreruperea voluntară a sarcinii (IVS) la cerere este legală în Québec, ca peste tot în Canada. Așa cum afirmă Cour suprême du Canada într-una din deciziile sale executorii, de acum celebră (afacerea Chantale Daigle), decizia finală de a alege să ducă sau nu la termen sarcina, revine femeii în cauză. În cazul unei IVS, se aplică dreptul respectului integrității fizice și regula consimțământului la îngrijiri, la fel ca în toate celelalte servicii de sănătate.

„Atunci când lucrurile merg bine pentru femei, întreaga societate profită, și generațiile tinere se bucură de un început de viață mai favorabil.” Citat al domnului Kofi Annan, *Les 100 citations de Kofi Annan*, 8 martie 2003.

Pentru informații suplimentare

Organizarea serviciilor și domeniul sănătății în general:
www.msss.gouv.qc.ca.

Pentru o consultație, un examen sau o urgență:

- Info-Santé, formați 811;
- cel mai apropiat centre de santé et de services sociaux;
- medicul sau clinica medicală;
- urgențe spitalicești, dacă situația o justifică.

EGALITATEA PRIVIND SECURITATEA ȘI INTEGRITATEA PERSOANEI

Instituțiile publice și numeroase grupuri sociale își multiplică eforturile de mai mulți ani pentru a lupta eficient împotriva violenței. Eforturi deosebite au fost depuse pentru a contracara violența împotriva femeilor, cu precădere violența conjugală și agresiunile sexuale.

Respectul integrității fizice este un drept fundamental garantat prin „Charte des droits et libertés de la personne”. Însă, pentru ca exercitarea strictă a acestui drept să se facă în toate mediile și circumstanțele vieții — pentru toți cetățenii, bărbați și femei, fără nici o deosebire — mobilizarea societății în ansamblul ei este esențială. Pentru construirea unei societăți fără violență, bărbații și femeile din Québec trebuie să fie solidari.

„Nu este suficientă doar denunțarea multiplelor forme de agresiune care se exercită împotriva femeilor; trebuie puse în cauză raporturile sociale care stau la baza lor.”
Conseil du statut de la femme, *Pour les Québécoises, Égalité et indépendance*, 1978, paginile 126-127.

Violența conjugală

Violența conjugală se exercită în cadrul unei relații amoroase, actuale sau trecute. Ea poate interveni la fel de bine într-un cuplu adult sau într-o relație între tineri.

Violența conjugală se distinge de o simplă dispută sau conflict între soți. Ea se instalează de-o manieră progresivă, uneori foarte subtilă și se manifestă printr-o serie de acte repetitive care conduc, în general, la o escaladare: amenințări, cuvinte disprețuitoare, denigrare, intimidare sau insulte. Violența conjugală poate, de asemenea, să se manifeste prin tentative de izolare socială, o supraveghere nepotrivită, controlul deplasărilor, dar și prin utilizarea forței fizice: loviri, lansări de obiecte, obținerea de relații sexuale neconsimțite.

Violența conjugală nu este rezultatul unei pierderi a controlului; din contra, este o preluare a controlului, un mod de a domina.

Dacă sunteți victimă a violenței conjugale, mai multe servicii vă pot veni în ajutor. Printre altele, dacă sunteți martor al unei situații de violență conjugală, trebuie să o semnați serviciilor de poliție. Polițistele și polițiștii sunt pregătiți să facă față unor atare situații, să protejeze victimele și să le dirijeze către resursele care le vor pune la adăpost.

CLIP: În 2007, poliția a înregistrat aproape 17 500 de infracțiuni împotriva persoanelor comise într-un context conjugal. Opt victime din zece erau femei (Sursă: Ministère de la Sécurité publique, Statistiques 2007 sur les agressions sexuelles au Québec).

Dacă sunteți victimă a violenței conjugale și decideți să părăsiți soțul/soția, nu vă veți pierde drepturile. Diverse măsuri sunt prevăzute pentru a vă asigura securitatea și protecția, în particular asistență financiară, în caz că aveți nevoie, și posibilitatea de a rezilia contractul de închiriere și de a părăsi locuința fără penalizări, dacă securitatea dumneavoastră sau a copilului este amenințată.

AJUTORUL VICTIMELOR VIOLENȚEI CONJUGALE

- Pe ansamblul regiunilor sunt oferite mai multe servicii: în mod deosebit, intervenția psihosocială, servicii de însoțire și de traducere.
- O importantă rețea de centre de găzduire sunt destinate femeilor victime ale violenței conjugale și copiilor lor.
- Centre de santé et de services sociaux oferă o gamă largă de servicii victimelor violenței conjugale și de asemenea copiilor care sunt expuși acestui mediu.
- În același timp, există servicii destinate soților sau soțiilor cu manifestări violente care au nevoie, de asemenea, de ajutor.
- O persoană sponsorizată și victimă a violenței conjugale are unde apela. Agenții și agentele de emigrație sunt pregătiți să furnizeze informațiile necesare într-o astfel de situație.

Agresiunile sexuale

Agresiunea sexuală este un act criminal. Ea poate fi întâlnită sub mai multe denumiri: viol, abuz sexual, infracțiuni sexuale, contacte sexuale, incest, prostituție și pornografie juvenilă. În Québec, ca peste tot în lume, femeile și copiii sunt principalele victime.

Agresiunea sexuală este un gest cu caracter sexual, cu sau fără contact fizic, comis de către un individ fără consimțământul persoanei vizate sau, în unele cazuri, printr-o manipulare afectivă sau prin șantaj. Este vorba despre un act prin care un individ supune o altă persoană dorințelor proprii printr-un abuz de putere, prin utilizarea forței sau a constrângerii sau amenințarea implicită sau explicită.

CLIP: În 2007, corpul polițienesc din Québec a înregistrat mai mult de 5000 de infracțiuni sexuale. Această statistică nu ține cont de toate infracțiunile de natură sexuală. Ea exclude, printre altele, infracțiunile legate de pornografia juvenilă sau de exploatarea sexuală a copiilor (Sursă: Ministère de la Sécurité publique, Statistiques 2007 sur les agressions sexuelles au Québec).

Populația este din ce în ce mai mult sensibilizată la caracterul inacceptabil și criminal al agresiunii sexuale. Mai mult, ea este în continuare informată asupra faptului că polițiștii și polițistele știu să intervină adecvat în asemenea cazuri.

Agresiunile sexuale antrenează consecințe nefaste pentru sănătatea, dezvoltarea și bunăstarea victimelor. Dacă sunteți victimă a unei agresiuni sexuale, chiar dacă există o legătură afectivă, o legătură de încredere sau de autoritate între dumneavoastră și persoana care vă agresează, nu ezitați să denunțați această crimă. Cereți ajutor poliției formând 911.

AJUTORUL VICTIMELOR AGRESIUNII SEXUALE

Pe ansamblul Québec-ului, adulților și copiilor victime ale agresiunilor sexuale le sunt oferite mai multe servicii. Centre de santé et de services sociaux cel mai apropiat de dumneavoastră vă oferă el însuși unele servicii și orientează victima, dacă este necesar, spre resursele potrivite situației.

Centres d'aide aux victimes d'actes criminels (CAVAC) la fel ca și centres d'aide et de lutte contre les agressions à caractère sexuel (CALACS) sunt și ele în măsură să ofere ajutor și informațiile necesare victimelor agresiunii sexuale.

Pentru informații suplimentare despre legile și procedurile judiciare în materie de agresiune sexuală, comunicați cu CAVAC-ul din regiunea dumneavoastră.

CLIP: Mutilările genitale, cum ar fi excizia și infibulația, sunt interzise de codul criminal. Nici un motiv n-ar justifica asemenea practici. Centre de santé et de services sociaux oferă servicii persoanelor care ar putea avea nevoie de ajutor într-un asemenea caz.

Pentru informații suplimentare

Pentru o urgență sau pentru a obține servicii, puteți să contactați:

- Poliția, formând 911;
- Centre de santé et de services sociaux cel mai apropiat de dumneavoastră;
- SOS Violence conjugale, în deplină confidențialitate: 1 800 363-9010;
- À cœur d'homme, serviciu de ajutor pentru soții cu comportamente violente: 1 877 660-7799;
- Centre d'aide aux victimes d'actes criminels (CAVAC) din regiunea dumneavoastră: 1 866 532 2822;
- Regroupement québécois des centres d'aide et de lutte contre les agressions à caractère sexuel (CALACS): 514 529-5252;
- Directeur de la protection de la jeunesse din regiunea dumneavoastră.

PARTICIPAREA LA VIAȚA PUBLICĂ

Societatea din Québec invită toți membrii săi să se implice în viața comunității lor: ocupând un post politic, fie la nivel local, regional sau național, fiind membru al unui organism comunitar sau al unui grup de întraajutorare sau pur și simplu exprimându-se în piața publică. Bărbați și femei, aveți toți același acces în locurile publice și la numeroasele tribune pe care le are Québec-ul pentru ca să vă puteți exprima.

Fundamentul democrației: votul

Sistemul electoral actual din Québec este bazat pe votul universal. A vota este un drept inalienabil. Dacă aveți 18 ani sau peste și aveți cetățenie canadiană, puteți să vă exercitați dreptul de vot, în deplină libertate și confidențialitate. Votul dumneavoastră este esențial!

„...Pentru a deschide orizonturile tuturor cetățenilor din provincie, pentru a da femeilor noi ocazii de a servi provincia lor, eu cer pentru ele dreptul de vot și de a fi votate.” Domnul Adélard Godbout, prim-ministru al Québec-ului, Assemblée législative, 4 aprilie 1940.

CLIP: „Charte des droits et libertés de la personne” recunoaște oricărei persoane, apte din punct de vedere legal și calificate, dreptul de a candida în alegeri și dreptul de a vota în acest context. „Charte canadienne des droits et libertés” prevede, de asemenea, că orice persoană care are cetățenie canadiană, are drept de vot și poate fi aleasă la alegerile legislative federale sau provinciale.

Implicarea

Politică, finanțe, justiție: din ce în ce mai multe femei ocupă posturi de răspundere în toate sectoarele vieții publice din Québec. Obiectivul Québec-ului este de a atinge o reprezentare egală a femeilor și bărbaților la toate nivelurile decizionale, atât în plan local, cât și regional sau național.

Societatea din Québec mizează de asemenea pe egalitatea numerică între bărbați și femei, peste tot unde se iau decizii pentru progresul colectivității, de exemplu, consiliile instituțiilor din mediul educațional, consiliile de administrație ale instituțiilor de sănătate. Indiferent de formă, implicarea dumneavoastră este primordială!

Participarea comunitară

Puteți să vă alăturați celor din rândul organismelor comunitare. Multe dintre aceste organisme veghează la apărarea drepturilor: drepturilor femeilor, drepturilor persoanei, drepturilor grupurilor vulnerabile. Alte organisme oferă diverse servicii de sprijin al persoanelor. Subliniem aici, în mod special, rolul fundamental pe care îl joacă organismele comunitare pe lângă emigranți și refugiați.

Libertatea de exprimare

Mediile de informare din Québec sunt numeroase și ele își deschid în general paginile sau își oferă microfoanele populației. Québec-ul încurajează exprimarea diversității punctelor de vedere pentru a îmbogăți dezbaterile și pentru promovarea democrației. Aveți cuvântul! Opinia dumneavoastră este importantă.

Pentru informații suplimentare

Alegerile:

Directeur général des élections du Québec:

1 888 ÉLECTION (1 888 353-2846)

www.electionsquebec.qc.ca

Alegerile din rețeaua de educație:

- Ministère de l'Éducation, du Loisir et du Sport
www.mels.gouv.qc.ca;
- Commission scolaire din teritoriul dumneavoastră.

Alegerile din rețeaua de sănătate și servicii sociale:

- Ministère de la Santé et des Services sociaux
www.msss.gouv.qc.ca;
- Agence de la santé et des services sociaux din regiunea dumneavoastră.

Alegerile municipale: contactați primăria dumneavoastră.

Organisme comunitare:

- Secrétariat à l'action communautaire autonome et aux initiatives sociales
<http://www.messs.gouv.qc.ca/sacais/>;
- Centraide din regiunea dumneavoastră.

Dacă nu puteți găsi organismul guvernamental pe care îl căutați sau doriți să obțineți informații privind legile, programele și serviciile guvernamentale din Québec, adresați-vă la Services Québec, oriunde în Québec: 1 800 363-1363 (gratuit).

MENTȚINEȚI DIRECȚIA EGALITATE ÎN CONTINUARE!

Adesea citat ca exemplu pe scena internațională, este Québec-ul într-adevăr un paradis al egalității între sexe?

Bărbații și femeile din Québec au cu siguranță motiv să fie mândri, pentru că progresele făcute în urma revendicărilor primelor luptătoare pentru drepturile femeilor, au fost considerabile. În educație, pentru a nu cita decât acest domeniu, fetele sunt acum mai numeroase decât băieții la obținerea unei diplome de școală secundară, de liceu sau universitară.

La universitate, numărul studentelor în unele discipline tradițional masculine, ca medicina, stomatologia și dreptul, este în plină creștere. Tinerii părinți beneficiază, în plus, de măsurile cele mai generoase de pe continent pentru a reconcilia viața de familie cu viața profesională.

Tinerii constituie un excelent indicator pentru a evalua drumul parcurs și mai ales, pentru a pune în evidență etapele care ne-au rămas de depășit. În consecință, trebuie reamintit faptul că într-un context de mondializare și de schimbări demografice majore, lupta pentru egalitate este mai pertinentă ca oricând.

De aici importanța pentru toți cetățenii de a se mobila pentru a atinge acest obiectiv nobil. Fiecare persoană, în mediul său de viață, fiecare instituție, în sectorul ei de activitate, poate face ceva semnificativ în favoarea egalității între sexe. Este vorba de o responsabilitate comună.

Trebuie menținută această direcție pentru ca toți și toate să aibă condiții egale în exercitarea deplină a drepturilor lor și în dezvoltarea potențialului propriu. Bărbați și femei: aceleași drepturi, aceleași obligații, aceleași responsabilități, aceleași privilegii. Societatea din Québec are nevoie de energia, inteligența și dinamismul tuturor membrilor săi, fără excepție, fără nici o diferență.

Egalitatea și instituțiile guvernamentale

Conștient de rolul său de lider în materie de egalitate între femei și bărbați, Québec-ul și-a creat instituții care dau consistență voinței de a face sexismul de aici și de oriunde, sub toate formele sale, să bată în retragere.

Secrétariat à la condition féminine (SCF), creat în 1979 pentru a asista și orienta doamna ministru responsabilă pentru Condiția feminină, are ca mandat coordonarea și asigurarea monitorizării acțiunilor guvernamentale în materie de egalitate între sexe, orientarea guvernului pentru a asigura prestigiul Québec-ului pe scenele interguvernamentale canadiene și internaționale și alăturarea eforturilor proprii la eforturile numeroaselor grupuri de muncă și cercetare universitară pentru ca Québec-ul să

rămână progresist în această direcție. Pentru orice informații suplimentare consultați:

<http://www.scf.gouv.qc.ca/>.

Conseil du statut de la femme (CSF), de asemenea aflat în subordinea doamnei ministru responsabilă pentru Condiția feminină, este un organism guvernamental de consultanță și de studiu care veghează, încă din 1973, asupra promovării și apărării drepturilor și intereselor femeilor din Québec. El sfătuiește ministra responsabilă asupra tuturor subiectelor care privesc condiția femeii și furnizează informații pertinente femeilor și publicului. Pentru informații suplimentare: <http://www.csf.gouv.qc.ca/>.

***Culture,
Communications et
Condition féminine***

Québec

